

IOACHIMI VADIANI HELVETII, POETAE ET ORATORIS
a Cps. Laurean, in librum de Poetica & carminis ratione,
Ad Melchiorum Vadianū, charissimū fratrem
Praefatio.

VICVNq; tenerē aetatis animos, in earum artium
amorem, ad quas natura promoueri vident, recta
semita docere instituit, ut ego quidē videre vide-
or, num demū quod sibi proposuit cōsequatur, si nō
notam/eius quī docturus est artis maiestas & am-
plitudinē in discernēdū aspēctum cōtulerit. Sed priorē
bus, ab initio rudimētis ostendit, ea demōstrat salū,
quae in magni fregis usuram factura, vacillis etiā-

nunt ratio sibi p̄suadeat. Nam grauiore impetu facto, quo quasi mo-
rē impatientes pleriq; inepte se sinūt, nōnunquā cōtingit, vt, & abster-
reat copia, & quasi naufragam inhiat alioqui p̄p̄to ingenio prolixitas,
Et p̄p̄ostera tradendi serie, eam scinellā, quā animo sollicito natura
insudit, opinione cōcepta difficultas prius interceptat atq; exstinguat.
Diffidit enim viribus oīs cōmitas, & impetu miscellaneo adortibus,
humī p̄fusa eedit, ut succulus solet, quē infirmus radicibus inuicentem
sobiti ventosq; turbines infestant. Vbi vero (quod fidi solent agricolē)
diffidit incipit, agros ingressis prius cōpendiaris semitas p̄uicū
ostenderimus, per cōstē ipsi deinceps & audacius ambulat, & in diuer-
ticula nōnunq; exp̄p̄ciantes vniuersi sibi viē peritiam astruūt, vt postu-
lante rerum vario casu, nullo cursu intricati infinitū transiūt, sine for-
midine cōfusiōe. Hic mihi, Frater, animo voluisti, quō Poeticā omniū
honestissimāq; doctrināq; principē, quae sola omniū in natura rerum sa-
ciem vircip deponere calamo atq; exhibere cognoscētibz cōsuevit
tam enixē delegisse tibi animaduerti, in qua desudares, perq; visum est
dignū & oportunū esse, si, quasi viatico adhibito, longi et sp̄p̄ciosi itinē-
ris crūnas, tibi rerum ad institutū rem pertinentiū falciolo breui libel-
lo interciperē, & ostenderem, quae p̄teritū nescigia forent, quae nō ne
per amphradus & semicreta deuas in errorum latrocinia incideres.
Quod hodie his comire video, qui nōcō quomōd. plus aequo sibi cōsili
in artibus petendis, aut ordinem negligūt, aut eam se deprehēdisse fal-
so gl̄imantes, nudi incōp̄p̄e uanis utulis exultare, seq; potare rem te-
nere manu, quae longo intervallo abest. PROPOnam autē tibi vt quicq;
p̄terea breuissimē gratificaturus etiā ceteris, qui huc tibi dicata sunt
lecturi. Nam hac ratione & huc amplecteris, sine quibus Poetam esse
consummatū non cōtingit, & distindit p̄ceptōnis ordine, quae prius
quaeq; posterius disomda tradendāq; sint facilius cognoscere. Scio quā

multi de Poetica & reliquis ad eam pertinentibus nostra maxime ætate
 scripserint, quibus collatis, multa sane crudita & euilata deprehende-
 re poteris studiosissimi quicquid quibus legendis cum per hæc nostra,
 tibi præscribes ratio, & officii, addetur quod mihi aliquot tam an-
 nis poetici uersant, vñ vario & lectione nō deside, compertū esse po-
 tuit, Nam (quod pace multorum dictam sit) multi mihi doctissimi, qui-
 bus cura fuit sententiam ostendere iumentum, quæ ad Carminis noscendū
 scribendūq; apicē, expedire cōsunderent, aut paulo brevius q̃ decebat,
 aut diffusius q̃ ut p̃sentis Minervæ perspicacia caperet, sua instinctu
 videntur, Mediūq; ipsam neglexisse viam, quæ volentibus saltem & sine
 eluctis, si nō scribendi hoc cum sine Genio nemini cū gratia cōiungit,
 saltem noscendi p̃standūq; Carminis, tum veterisq; Poetiq; bases & fun-
 damenta, magnitudinēq; & p̃stantiā, introspicendi frugifero compen-
 dio, facilitas adhiberi poterit, Id quod mihi in p̃sentia cordi est.
 PRIMVM igitur, ut a propoſitō rei definitūde, recte quod decreuimus
 ordiamur, quid Poetica sit, quidne significet, paucis p̃lūbābimus. Tu
 Frater bene p̃cipiēti postquā legeris, morem geres, nec te mouebit
 quod quasi neglecto ordine, vel a prima pagina in Porticem laudem, in-
 cidimus, cū nulla pars eius sit, q̃ sine laude & voluptate tractari queat.
 Et nobis alioqui decretū erat, ita omnia stringere, ut huius & ceteris lapſq;
 disciplinæ commendationē vbiq; infereremus.

QVĪD SIT POETICA ET QVÆ
 eius p̃stantia. TIT. I.

Poetica Dei Opt. Max. manus, naturę minist̃ra, studi-
 j vero & vigilantū comes, ut eam Diomedes ex Var-
 rone desinit. Est sicq; verſq; narrationis congruū
 rythmo vel pede cōposita metrica structura, ad vir-
 titatem, voluptatēq; accōmodata. Hanc quia certis
 regulis, & inductis vñ ac autoritate fundamētis in-
 nitur, artem esse indubitiū est, & talem quidem, quæ
 amplissimarū scientiarū administracōe se abſoluat, atq; p̃ficiat, quādam
 modum ex his quę deinceps ediscerā Frater intelliges. Ex hac quidem
 illustrem, quæ p̃fistere potest, per numeros, gratiosam contextū, quod
 sonorum, inſeq; in genere idoneū & propriū videatur. Poetam dicimus,
 cuiusq; singula opera, poemata, totum vero contextū Poetam appellare
 solemus, ut Maronis Aeneis Poetis est, pars autē eius quilibet, poema.
 Quam vero in Poetica descriptiōne, Varro sicq; verſq; narrationis me-
 minit, Id ita accipiendū est, ut ficta ad voluptatē, vera ad utilitatē refe-
 rantur. Solet enim in ficto decenti fere iocunditas conspici, in vero autē